

Til: Universitetsstyret
Fra: Universitetsdirektøren

Sakstype: Diskusjonssak
Møtesaksnr: D-sak 1-24
Møtenr: 1/2024
Møtedato: 6. februar 2024
Notatdato: 29. januar 2024
Arkivsaksnr:
Saksansvarlig: Hanna Ekeli, avdelingsdirektør
Saksbehandler: Birgitte Brørs, Anne Marthe Gibbons, Jonny Roar Sundnes

UiOs utdanningsportefølje – ansvar, myndighet og helhetlig utvikling

Hovedproblemstillinger i saken

Universitetsledelsen har i 2023 arbeidet med et nytt årshjul for arbeidet med UiOs utdanningsportefølje, og ett av aspektene i saken er involveringen universitetsstyret og universitetsledelsen. Det legges fram foreløpig forslag til nytt årshjul, slik at universitetsstyret også kan gi innspill til arbeidet.

Kvalitet i utdanning er behandlet i styret flere ganger de siste årene. Kvalitetssystemet for utdanning gjennomgikk en omfattende revisjon høsten 2020, jf. vedtakssak på møtet 20. desember 2020. UiOs helhetlige arbeid med kvalitet i utdanning ble gjort rede for i forbindelse med NOKUTs tilsyn med UiOs systematiske kvalitetsarbeid i 2022-2023, jf. diskusjonssak på møtet 8. september 2022. Tilsynet avdekket behov for justeringer i UiOs kvalitetssystem, jf. vedtakssak på møtet 20. juni 2023.

Styret får årlig en sak om UiOs utdanningsportefølje, vanligvis på møtet i juni hvor styret vedtar etablering og nedlegging av studietilbud mm. Vi legger opp til å endre denne prosedyren, og tar sikte på at den nye prosessen for arbeid med UiOs utdanningsportefølje blir en ordinær vedtakssak på et senere møte.

Konsekvenser for økonomi, bemanning og lokaliteter

Endringer i utdanningsvirksomheten kan få konsekvenser for UiOs ressursdisponering. Arbeidet med UiOs utdanningsportefølje tas også med inn i utredningen av ny intern fordelingsmodell.

UNIVERSITETET I OSLO

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Hanna Ekeli
avdelingsdirektør

Vedlegg

Presentasjon om arbeidet med utvikling av UiOs utdanningsportefølje

UiOs utdanningsportefølje – ansvar, myndighet og helhetlig utvikling

basert på vår faglighet og på samfunnets forventninger

Universitetsstyret 6. februar 2024

Grunnlaget for utviklingsarbeidet vårt

1. Signaler i utdannings- og forskningspolitikken:

Stammere økonomiske rammer, omprioriteringer, mer ansvar til institusjonene, arbeidslivets behov.

2. UiOs Strategi2030:

«Utdanne studenter med kunnskap, evne og vilje til å skape en bedre verden».

3. UiOs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet

«Mål 2 - Utvikle fremragende utdanningstilbud og utdanningsmiljøer ved alle fakulteter».

4. Circle U. – ambisiøst internasjonalt samarbeid.

Meld. St. 14

(2022–2023)

Melding til Stortinget

Utsyn over kompetansebehovet i Norge

Meld. St. 5

(2022–2023)

Melding til Stortinget

Langtidsplan for forskning og høyere
utdanning 2023–2032

Universitetet i Oslo
Pb 1072 Blindern
0316 Oslo

Deres ref

Vår ref
22/4193

Dato
20. desember 2022

Tildelingsbrev 2023 til Universitetet i Oslo

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2023, jf. Innst. 12 S (2022–2023) og Prop. 1 S (2022–2023), sender Kunnskapsdepartementet (KD) med dette tildelingsbrev til Universitetet i Oslo (UiO). Tildelingsbrevet er KDs årlige styringsdokument. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2023.

Tildelingsbrevet og eventuelle supplerende tildelingsbrev skal publiseres på virksomhetens nettsider så snart de er mottatt, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2023 består av følgende deler:

1	Regjeringens prioriteringer og forventninger	2
2	Mål	4
3	Tildeling 2023	8
4	Andre forutsetninger og krav	10

Dagens praksis

I dag må fakulteter som ønsker å etablere nye utdanningstilbud kort gjøre rede for:

➤ Faglig og strategisk begrunnelse for forslaget:

- kvalitet og “komparative fortrinn”
- behov for kompetanse i arbeidslivet
- målgruppe og rekrutteringspotensiale

➤ Fakultetene må også gjøre rede for ressursituasjonen, bl.a. studenttall, studie-plasser, økonomiske og personalmessige ressurser og konsekvenser mm.

Utfordringer med dagens porteføljeprosess?

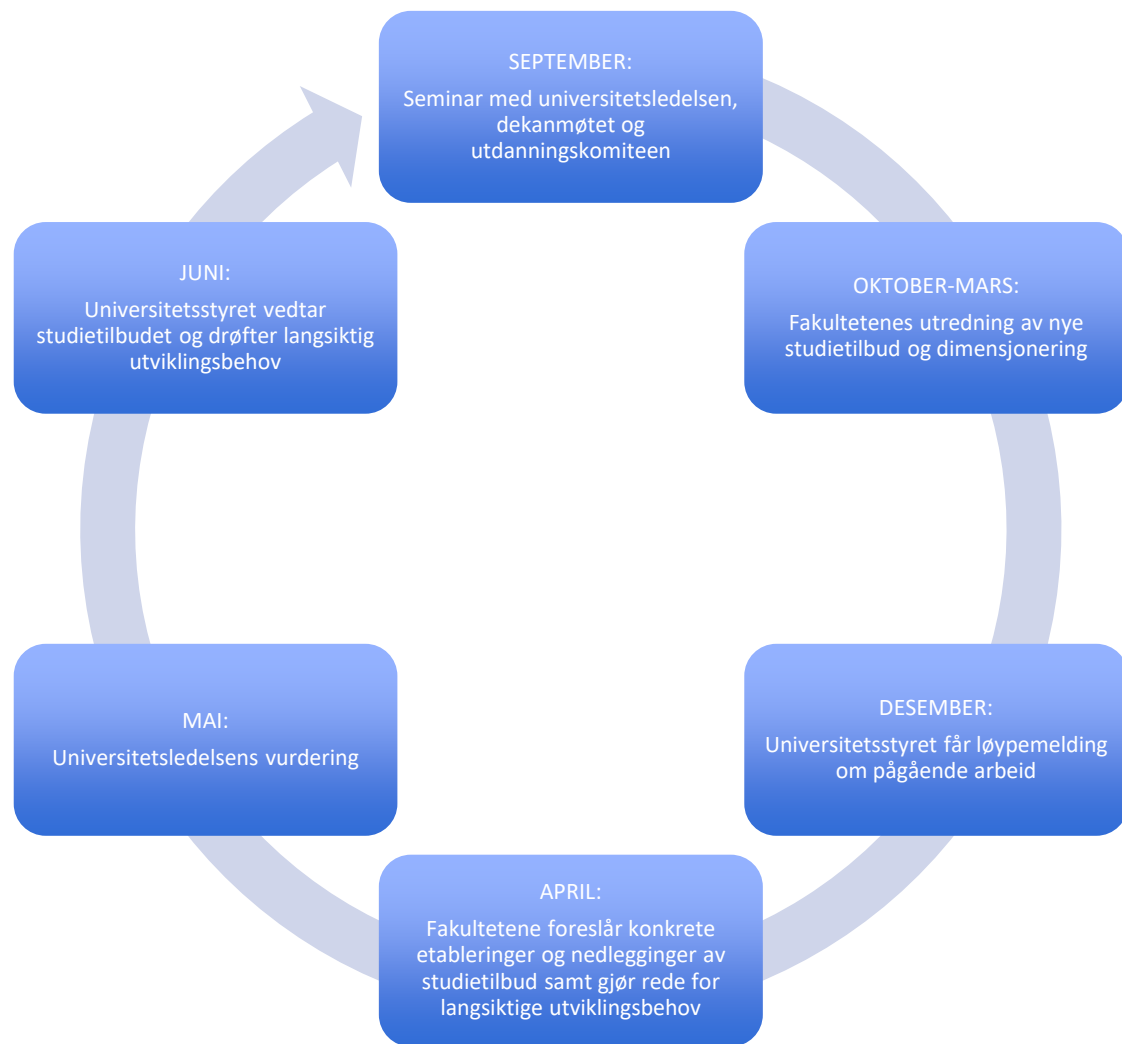
- Dagens prosess reflekterer en situasjon kjennetegnet av stor grad av stabilitet og inkrementelle endringer i utdanningsporteføljen, eksempelvis justeringer innen samme fagområde. Styret og universitetsledelsen kommer veldig sent inn i prosessen.
- I den grad det skjer større endringer i utdanningsporteføljen, er det vanligvis en konsekvens av tilførte ressurser (f.eks. nye studieplasser fra KD). Unntak: honours-programmet og bachelorprogrammet i filosofi, politikk og økonomi.
- Dagens prosess gir ikke tilstrekkelig rom for å diskutere større endringer, for eksempel studietilbud som berører flere enheter, omprioriteringer på tvers av enheter, opp- og nedbygginger av fagområder mm.
- Det er behov for en prosess som legger til rette for koordinering både vertikalt og horisontalt ved UiO, og som åpner for reorienteringer som er faglig nødvendige og forventet av samfunnet.

Skisse til ny porteføljeprosess

- Ambisjonen med forslaget er å ta et mer aktivt, dialogisk og helhetlig grep om styringen av UiOs utdanningsportefølje som tar hensyn til UiOs strategiske mål, faglig utvikling, vurderinger av samfunnets kompetansebehov og myndighetenes signaler, søkergrunnlag og studentenes gjennomføring.
- Forslaget gir en ramme for å diskutere strategiske, faglige og politiske spørsmål som er relevante for utviklingen og dimensjoneringen av utdanningsporteføljen.
- Utviklingen av studietilbud er vanligvis en langsiktig prosess, men UiO må også snu seg raskt når det trengs.
- Forslaget legger opp til en syklisk prosess der ulike styringsnivåer ved UiO har en reell påvirkningsmulighet samtidig som det gis rom og tid for faglig utviklingsprosesser.
- Arbeidet må sees i sammenheng med ny fordelingsmodell.

Organ	Tidspunkt	Formål
Seminar med universitetsledelsen, dekanmøtet og utdanningskomiteen	September	<p>Universitetsledelsen og fakultetene drøfter langsiktige utviklingsbehov i utdanningsporteføljen (faglig og politisk), behov og muligheter for samarbeid på tvers mm.</p> <p>Kunnskapsgrunnlag: føringer fra universitetsstyret, politiske føringer, fakultetenes innmeldinger, vurderinger av dimensjonering og kapasitet, indikatordata mm.</p>
Fakultetenes utredning av nye studietilbud og dimensjonering samt bilaterale samtaler	Oktober-mars	<p>Fakultetene utreder og gjør langsiktige vurderinger i tråd med felles identifiserte behov og egne prosesser. Parallelle diskusjoner og avklaringer på tvers av fakultetene, drøftinger i utdanningskomiteen mm.</p> <p>Bilaterale samtaler med universitetsledelsen fungerer som verktøy for å identifisere problemer, drøfte mulige løsninger, avklare støttebehov mm.</p>
Universitetsstyret	Desember	Løypemelding til universitetsstyret om pågående arbeid (diskusjonssak).
Fakultetenes innmelding om studietilbud og dimensjonering	April	Fakultetene foreslår konkrete etableringer og nedlegginger av studietilbud samt gjør rede for langsiktige utviklingsbehov (faglig og politisk).
Universitetsledelsens vurdering	Mai	Universitetsledelsen gjør en helhetlig vurdering av innmeldingene, herunder langsiktige utviklingsbehov (faglig og politisk) og potensiale for samarbeid mellom fakultetene. Drøftinger i dekanmøtet, i utdanningskomiteen og med enkeltfakulteter ved behov.
Universitetsstyret	Juni	På grunnlag av universitetsledelsens fremlegg skal universitetsstyret drøfte og vedta utdanningstilbudet for det kommende året samt drøfte langsiktige utviklingsbehov.

Skisse til årshjul

- Seminaret i september blir en viktig arena for å samrå seg på tvers og legge grunnlag for fakultetenes utredninger.
- Fakultetene har hovedansvaret for utredning, og universitetsledelsen deltar gjennom formell og uformell dialog.
- Vi beholder april som tidspunkt for fakultetenes hovedinnmelding av skriftlige innspill om studietilbudet.
- Skissen understreker universitetsledelsens rom til og ansvar for å gjøre helhetlige vurderinger.
- Styret blir involvert både i desember (diskusjonssak) og juni (vedtakssak).

Arbeid med indikatorer

- Utdanningskomiteen har diskutert mulige indikatorer for vurdering av utdanningsporteføljen, jf. forslaget i oversikten til høyre.
- Kvantitative indikatorer kan vises fram i Tableau, mens kvalitative indikatorer må vurderes særskilt.
- Målet er at indikatorene inngår i et kunnskapsgrunnlag som bidrar til å bringe saker til diskusjon, faglig og strategisk. Ikke bare en regneøvelse.

Forslag - indikatorer studieprogram:

- ❖ Kvantitative indikatorer:
 - ✓ Antall førstevalgssøkere per plass
 - ✓ Utnyttelse av opptaksrammene (oppfyllingsgrad)
 - ✓ Studiepoeng per student (heltidsekv.) per år
 - ✓ Gjennomføringsandel
 - ✓ Ressursbruk (vitensk. årsverk?) per student
- ❖ Kvalitative indikatorer:
 - ✓ Forskningsmessig basis / komparative fortrinn
 - ✓ Evalueringresultater (programevalueringer, kandidatundersøkelser, Studiebarometer mm.)

Forholdet til finansieringssystemet

- Det innføres ny nasjonal finansieringsmodell fra 2025. Modellen innføres budsjettneøytralt. KD gjør endringer både i finansieringskategoriene og i indikatorene for resultatuttelling.
- Indikatorene for studiepoeng og doktorgradskandidater videreføres, i tillegg innføres ny indikator for fullføring av gradsutdanninger på normert tid. Det nye systemet belønner resultater mer.
- Systemet blir mer grovmasket, færre kategorier.
- Dimensjonering av utdanningskapasiteten må sees i sammenheng med arbeidet med å revidere den interne fordelingsmodellen.

